

Predstavniki občine v Elanu

V začetku oktobra so našo delovno organizacijo obiskali predstavniki Sob Radovljica:

- predsednik skupščine, dipl. ing. Leopold Pernuš
- predsednik izvršnega sveta, dipl. oec. France Podjed in
- predsednik občinskega sindikalnega sveta, tov. Marjan Vrabc.

Ta obisk je bil v sklopu akcije vzpostavitve kontaktov občine s podjetji. Z naše strani jih je sprejel glavni direktor, dipl. oec. Dolfe Vojsk skupno z direktorji TOZD-ov in predstavniki družbeno-političnih organizacij ter sindikata.

Razgovor je tekel o trenutno najvažnejših gospodarskih problemih.

Gostje so se zanimali o izvajanju ustave in ustavnih določil v podjetju, o fazah razvoja TOZD-ov in njihove izpolnitve.

Elan je sprejel sporazum o združevanju že lansko leto spomladi. Podpisan je bil koncem decembra 1973. Konstituante samoupravnih organov so sledile v januarju 1974, registracija pa je bila 6. februarja 1974. Sprejet je statut podjetja in statuta TOZD-ov, k temu še vsi aneksi po sprejeti ustavi, istočasno pa so bile sprejete določbe za izvajanje delegatskega sistema. Zaživele so delovne skupine in zbori delovnih ljudi, pri čemer igra važno vlogo pravočasno in dobro informiranje.

Na vprašanje, kako se odvijajo ekonomski odnosi med TOZD-i, je bil enoten odgovor, da naj se najprej TOZD-i organizacijsko utrdijo, kar je prvi pogoj, da bodo tudi organsko zaživele. Vzporedno z razvojnimi programom podjetja naj se razvijajo tudi samoupravni odnosi. Razvoj sam nas bo pripeljal tako daleč. Med tem pa je posvetiti izredno skrb za izobraževanje samoupravljalcev. Izhajajoče iz ekonomske situacije mora samouprava vsebinsko zaživeti v sedanjih okvirih, šele potem je misliti na razširitev.

Integracijski procesi so v Elanu že dalj časa na vidiku, kjer se išče primerne oblike in vrste. Ime Elan je navzven izredno pomembno, poznano in simbolično.

Razgovori so tekli tudi okoli gospodarskega stanja v podjetju, ki je sila težko, vendar ne brezupno. Išče se vsemogoče poti za odklonitev tistih problemov znotraj delovne organizacije, na katere lahko vplivamo vsi zaposleni. V teku so tudi že konkretne akcije, kot so udarniško delo, nadurno delo, kadri, itd.

Občinski predstavniki so nas obvestili o problemih občanov.

Na prvem mestu je gradnja šol. Stroški za begunjsko šolo in vse telovadnice v že zgrajenih novih šolah ter dolg iz prejšnjega referenduma (900 milj. S din) se bodo gibali okoli 3 milijard S din. To je predvideno za naslednje leto, kar pa bi terjalo zbiranje sredstev od združenega dela, kmetov in obrtnikov

po 2% od bruto osebnih dohodkov za dobo 3 let. Seveda je o tem doseči samoupravni sporazum. Za izvršitev celotnega programa šol, z otroškimi varstvom vred in za posebno šolo, pa bi ta 2% od bruto osebnih dohodkov pokrila v 5-tih letih. Kvadratni meter begunjske

šole bo stal 8.370.— S din s telovadnico vred. Poleg bo že upoštevana potreba po otroškem varstvu. Oprema telovadnice ni upoštevana in se v perspektivi računa na Elan, da bi ob enem bila tudi eksperimentalna telovadnica.

Ponudbe za opremo vseh telovadnic v omenjenih šolah bodo posre-

dovale Elanu, ta pa bo imel možnost na osnovi tega najeti pri banki kredite.

Nadalje se planira ustanovitev komunalne interesne skupnosti (krajnih skupnosti) z 1% prispevkom od osebnih dohodkov, s to novostjo, da bo ta denar šel v kraje, iz katerih so delavci doma in le 20% od tega bo šlo v sklad za nerazvite.

Samoupravni sporazum o štipendiranju študentov in učencev predvideva z 0,5% prispevka od bruto osebnih dohodkov ustanovitev solidarnostnega fonda za tiste študente in učence, ki ne prejemajo štipendij direktno od podjetij.

Druga faza prostovoljnega dela v podjetjih za Kozjansko ima te novosti, da bo denar zbran na primer v gorenjski regiji, šel direktno v KS Smarje na Kozjanskem, ki bo na osnovi tega izdelala svoj program obnove. Tako bo tudi drugje.

S tem je bil medsebojni razgovor zaključen z apelom na delovne ljudi podjetja preko svojih predstavnikov, da bi z razumevanjem podprli gornje predvidene akcije.

Na koncu se je poudarilo, da so taki medsebojni posveti med predstavniki občine in podjetja nujni in obojestransko koristni.

Ob tričetrtletnem periodičnem obračunu

Devetmesečni obračun gospodarjenja v Elanu je tudi s številkami pokazal ugotovitve, ki so bile obravnavane že ob koncu septembra na sestanku glavnega direktorja s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov.

Proizvodnja po fizičnem obsegu vseh vrst izdelkov, nikjer ne dosega predvidevanj.

Plan proizvodnje je bil postavljen iz potreb po doseganju prodaje, s katero naj bi krili vsa povečanja predvidenih stroškov. Proizvodnja pa tega ni vsega realizirala.

Tak položaj poslabšuje še zunanji vplivi, s tem da so celotni stroški v znatnejšem porastu kot so prodajne cene OZD Elan. Pri obravnavanju stroškov, so splošni stroški v okvirjih, predvidenih s planom. Ker pa je proizvodnja pod planskimi predvidevanji, so ti seveda previsoki. Največji skok v stroških pa je pri direktnih materialih za proizvodnjo in pri osebnih dohodkih, zaradi česar so sedaj končni podatki o položaju podjetja takšni.

Točni številčni podatki tričetrtletnega periodičnega obračuna z vsemi primerjavami napram lanskemu dosežku in letnemu programu 1974, bodo posredovani članom kolektiva v internih informacijah.

Po obravnavi periodičnega obračuna za tričetrtletje 1974, so samoupravni organi sprejeli naslednje sklepe:

— potrebno je analizirati vzroke, ki so imeli za posledico slabšanje

poslovnih rezultatov podjetja po tričetrtletnem obračunu. Nosilec naloge so družbenopolitične organizacije;

— vsi zaposleni so se dolžni v kar se da največji meri prizadevati za:

- a) čim višjo proizvodnjo in prodajo,
- b) za skrajno štednjo in racionalno poslovanje,
- c) za ureditev notranjih poslovnih razmerij, kjer gre predvsem za točnost in vestnost pri izvrševanju nalog ter za odgovornost zanje;

— potrebno je pristopiti k izdelavi sanacijskega programa in s tem v zvezi je potrebno po vrstah dejavnosti izdelati srednjeročni program razvoja za vsako dejavnost posebej;

Rok je do predložitve poslovnega poročila za leto 1974

— vodstva TOZD so zadolžena za informiranje v svojih TOZD, glede devetmesečnih rezultatov poslovanja, še posebej pa o nalogah in perspektivah do konca leta z dosežki v mesecu oktobru.

KAJ BO ZAJEMAL SANACIJSKI PROGRAM?

Osnovna zamisel je bila podprta s strani predstavnikov družbenopolitičnih organizacij na skupnih pogovorih o vrstah proizvodnje, po posameznih obratih in oddelkih. To naj bi prineslo ideje za programsko usmeritev v prehodnem obdobju.

Tako je (za primer) v obratu plastike ta program zajemal naslednje:

— program razvoja obrata za plastične izdelke;

— izbor izdelkov;

— poslovno organizacijski vidiki, kjer gre zlasti za:

- a) politiko nabave in planiranja,
 - b) oblike in obseg poslovnih funkcij v obratu,
 - c) krmljenje proizvodnje,
 - d) povezava proizvodnih nalog z dosežki iz ekonomskega vidika,
 - e) kooperacijske in integracijske potrebe v Elanu in z drugimi OZD,
 - f) vlogo razvoja in povezave s proizvodnjo,
 - g) povezanost prodaje s proizvodnjo in obratno,
 - h) formiranje prodajne politike in planiranje prodaje,
 - i) kadrovska politika, itd.;
- tehnologija izdelave;
- samoupr. organizacijska problematika.

Taki in podobni sanacijski programi bodo izdelani za vse obrate in samostojne oddelke le s to razliko, kolikor bodo pogoji specifični.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ureja uredniški odbor. Izhaja mesečno za člane kolektiva brezplačno. Urednik: Knafelj Slavko.
Tiska Gorenjski tisk Kranj

Ob tričetrtletnem obračunu

(Nadaljevanje s 1. strani)

Absurd je misliti, da smo že s pospešeno proizvodnjo v oktobru ali da bomo v pičlih 3 mesecih aktivnega dela spravili podjetje na noge. Za to bo potrebno več. Prvič več časa in vzporedno tudi sistemsko urejanje poslovnih aktivnosti dolgoročnega značaja v podjetju, za kar so priprave že v teku.

Ocena doseganja plana proizvodnje in prodaje do konca leta, nam daje upanje, da bomo v zadnjih treh mesecih letošnjega leta stanje popravili, sicer ne do višine planskih zadolžitvev, pa vendar. Iz te ocene, ki je za zadnje četrtletje realno planirana, se že zrcalijo obrisi celotnega gospodarjenja v letu 1974:

	Ocena	Plan %	Dosež. %	Indeks
Proizvodnja	1. do 9.	80	64	77
	10. do 12.	20	36	104
Skupaj		100	100	85
Prodaja	1. do 9.	56	55	94
	10. do 12.	44	45	96
Skupaj		100	100	95

Seveda pa prav ta ocena in njena realizacija v zadnjih mesecih zavisi od nas samih, od naših vlaganj, naših naporov za uresničevanje postavljenih nalog. Prav gotovo pa rezultati prodaje mnogo zavise od

dobre zime, to je sezone, kajti ELAN, v katerem predstavljajo smučni steber proizvodnje in prodaje, je mnogo odvisen od tega.

K. S.

Glavni direktor se zanima za delo v smučariji, v hall »B«. Posnetek je napravil delavec Resman Franc

Splošni akti v obravnavi

V obravnavi in pred sprejetjem so splošni akti, ki smo jih dolžni po samoupravnem sporazumu o združevanju v podjetju ELAN in zakoni uskladiti. Težko bi rekli, kateri izmed teh ne vsebuje določila, ki ureja važnejše odnose.

Posebej pomemben pa je Pravilnik o uporabi sredstev skupne porabe, ki je namenjen za zadovoljevanje skupnih potreb članov delovne skupnosti. Ta ureja uporabo sredstev za stanovanjske zadeve, strokovno izobraževanje, regrese za letni dopust, darila jubilarantom, pomoč družbeno političnim organizacijam in za razne dobrodelne namene.

Pri uporabi sredstev za stanovanjsko gradnjo se za spremembo od do sedaj veljavnega sistema uveljavlja sistem točkovanja pri dodeljevanju stanovanj v najem, v ostalem pa so ostali stari kriteriji.

Za letni dopust višino regresa na zaposlenega določi de-

lavski svet podjetja v okviru sredstev po predhodnem soglasju TOZD in DS skupnih služb, ki so v skladu skupne porabe in kot taka predvidena z letnim načrtom ter v skladu s samoupravnimi sporazumi o merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov. Delitev sredstev za letni dopust se predlaga tako, da v bodoče prejmejo regres člani delovne skupnosti in le otroci tistih delavcev, ki so zdravstveno zavarovani iz naslova zdravstvenega zavarovanja delavca. Če primerjamo izračun regresa za leto 1974 in pa predlog za v bodoče, so do sedaj člani delovne skupnosti prejeli od osnove 700,— din 517,— din, po novem pa bi prejeli 663,— din. Ta razlika nastane, ker ima pravico do regresa manjše število otrok in ker zakonski partnerji ne pridejo v poštev. Po izračunu je bilo v letu 1974 izplačano med družinske člane zaposlenih delavcev 142.614,—

din, po predlogu pa le 31.150,— din.

Ta pravilnik prinaša tudi to spremembo, da se iz teh sredstev dajejo praktična darila delavcem, ki so dopolnili 10 let v podjetju, ter tudi za vsakih naslednjih 10 let neprekinjenega dela v podjetju.

Za družbeno politične organizacije in sindikalno podružnico se nameni del sredstev za njihovo osnovno dejavnost, iz-

lete, ekskurzije, kulturne prireditve in drugo pod pogojem, da predlagajo v naprej letni program in načrt, katerega potrdi delavski svet podjetja.

V pravilniku so tudi vnešena določila, če umre delavec zaradi nesreče pri delu v podjetju, da se del stroškov krije iz sklada skupne porabe, in da se nudi tudi potrebna denarna pomoč svojcem.

V. V.

Po 8. kongresu slovenskih sindikatov

V dneh 7. in 8. 11. 1974 je bil v Celju 8. kongres Zveze sindikatov Slovenije, te najbolj množične družbenopolitične organizacije delavskega razreda. Kongres slovenskih sindikatov se je sestel v času odločilnega boja delavskega razreda za dosledno uresničevanje vsega, kar je zapisano z ustavo in v dokumentih 10. kongresa ZKJ in 7. kongresa ZKS. V tem kraju pa imajo sindikati kot najbolj množična razredna organizacija delavcev še posebno odgovorno vlogo in naloge. Kongres je postavil zahtevo: nič, kar je pomembnega za delavca, brez sodelovanja sindikata. Zato so delegati zavzeli enotno stališče, da za delo sindikatov ne rabimo več nekih splošnih sklepov, ki bi ponavljali ustavo in dokumente ZK. Odločno pa so zahtevali, da 8. kongres sprejme sklepe, ki bodo natančno povedali, kaj je v naslednjem obdobju treba storiti, da bodo ustavna določila in stališča ZK, čim doslednejše in čim hitreje zaživele v praksi. Obenem pa morajo sklepi določiti tudi to, da bo nam, vsem članom sindikata jasno, kdo je za kaj odgovoren.

Skratka stališče kongresa je bilo, da rabimo sklepe za organizirano akcijo, vseh nas članov sindikata in ne le za posamezne sindikalne organe ali aktivnosti. Kajti sindikat smo predvsem mi delavci, člani. Vse drugo je le naš pripomoček in sredstvo za akcijo.

Z upoštevanjem tega osnovnega izhodišča je kongres sprejel več sklepov, ki so akcija sindikatov, za akcijo v naslednjem obdobju. Glede na delovanje sindikatov so sprejeti sklepi deljeni v tri skupine področij: Prvo področje sklepov razčlenjuje odgovornost in naloge sindikatov za nadaljnji razvoj in utrjevanje samoupravljanja od TOZD do OZD in drugih samoupravnih interesnih skupnosti.

Opredeljena je vloga in naloge pri uveljavitvi delavske kontrole kot instrumenta utrjevanja oblasti delavcev in uresničevanje samoupravljanja kot pravice in dolžnosti. Dalje je izražena zahteva za neposredno sodelovanje sindikatov na področju planiranja družbeno-ekonomskega sistema. Sprejete in opredeljene so odgovorne naloge sindikatov v obveščanju in samoupravnem komuniciranju ter delovanju delegatskega sistema in odnosov.

Drugo področje sklepov govori o tem, da se sindikati še posebno zavedajo, da bodo morali bolj učinkovito vplivati na materialni položaj in socialno varnost delavcev, na subjektivnejšo delitev dohodka v celotni družbeni reprodukciji in na pravičnejšo delitev osebnih dohodkov. Vendar se bomo morali vključiti tudi v ustvarjanje dohodka. Zato morajo sindikati odpravljati ostanke miselnosti, da je mogoče zagotoviti materialno in socialno varnost delavcev z instrumenti ekonomskega sistema ali samoupravnimi odločitvami o taki ali drugačni delitvi dohodka mimo nekaterih prizadevanj za večjo produktivnost in boljše gospodarjenje. Prav tako so natančno opredeljene naloge in obveznosti sindikatov na področju samoupravnih odnosov in delitvi sredstev za osebne dohodke ter področju samoupravnega sporazumevanja. Pri tem pa sindikati izhajajo iz osnovnega izhodišča, da sta doseženi dohodek in produktivnost sedanjega in minulega dela v neposredni odvisnosti.

Tretje področje sklepov govori o tem, da se sindikati dobro zavedamo, kakšne naloge in odgovornosti imajo pri reševanju delovnih in življenjskih razmer delavcev. Zato se za učinkovitejše reševanje teh vprašanj sindikati zavzemamo za boljše kvalifikacijsko strukturo delavcev, načrtnejše in smotrno za-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Kupci zaščitnih sredstev (lestev) na letnem posvetu v Elanu. V sredini direktor prodaje dipl. oec. Vinko Bogataj

Po 8. kongresu slovenskih sindikatov

(Nadaljevanje z 2. strani)

poslovanje, varnejše delo, osnovne normative življenjskih in kulturnih razmer za delavce iz drugih krajev Jugoslavije, ki so zaposleni v Sloveniji. Sindikati hočemo več in boljših varstvenih ustanov in boljše kakovost vzgoje in varstva naših otrok, pospešeno gradnjo stanovanj, učinkovitejšo in boljše zdravstveno varstvo itd. itd.

Pomemben del nalog v sklepkih je posvečen utrjevanju in izboljšanju socialne varnosti in obvladanju socialnih razlik. Postavljena je zahteva, da dohodki od dela in podružbljanja porabe zagotovijo delavcu in njegovi družini pokrivanje minimalnih življenjskih potreb, ki jih bodo sindikati ugotovili z enotno metodo »košarice življenjskih potrebščin« za delavsko družino.

Sklepi kongresa so sindikatom naložili veliko odgovornih nalog.

Opredeljene so konkretno in zahtevajo akcijo.

Zato je s sklepi sprejeta tudi obveza in opredeljene naloge na vseh ravneh sindikalne organiziranosti, od osnovnih organizacij sindikata, občinskih republiških sindikatov in do zveze sindikatov. Natančno je povedano kaj moramo storiti in kako ravnati sami, kaj pa skupaj z drugimi družbenimi dejavniki, v boju za hitrejšo spreminjanje materialnih in socialnih odnosov na vseh področjih združenega dela.

Kako dosledno in uspešno pa bodo sprejeti sklepi uveljavljeni v praksi, pa je predvsem odvisno od nas vseh, članov sindikata, kajti sindikati smo mi delavci, sklepi pa so le naše vodilo in pomagalo za dosledno in učinkovitejšo akcijo v boju za uveljavljanje tistega, kar je zapisano z ustavo in v kongresnih dokumentih ZKJ in ZKS.

Predsednik KOOS
MATJASIC Vlado

In sedmi kongres Zveze sindikatov Jugoslavije

Sedmi kongres Zveze sindikatov Jugoslavije bo od 17. do 20. decembra letos. To bo kongres realizacije in delovni dogovor delegatov, ki so jih izvolili delavci in delavski razred. Po sprejemu ustave in sklepov 10. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije je dovolj sklepov in nalog in če k temu dodamo še kodeks samoupravljalcev, ki ga je treba sprejeti, lahko trdimo, da bo uresničevanje ustave, sklepov 10. kongresa in sklepov 2. kongresa samoupravljalcev osnova, na kateri bo sindikat gradil svojo akcijo, izdelal lastni program in sprejel ustrezne sklepe in resolucije.

Deseti kongres Zveze komunistov Jugoslavije je dal odgovor na strategijo razvoja, idejno-politično orientacijo Zveze komunistov in vseh organiziranih sil ter konkretne naloge. Naša dolžnost je, da izdelamo te naloge s stališča delovanja in odgovornosti predvsem svoje organizacije in akcije delavskega razreda za realizacijo teh nalog.

Interes delavskega razreda je, da čimprej, čimbolj dosledno in bistveno uresničuje novo ustavo in njena določila. Po bistvu ustave se položaj delavskega razreda v naslednjem razvoju s tem uresničevanjem spreminja in prehaja od vladavine v imenu razreda v vladavino samega delavskega razreda. Sindikat kot organizacija delavskega razreda, najširša organizacija, je ena izmed oblik organiziranja delavskega razreda. Zato tudi sam sindikat mora

doživeti lastno preobrazbo. Sindikat mora biti pravzaprav samoorganiziranost delavskega razreda. Smatramo, da je 7. kongres nedvomno največji politični dogodek do konca leta. Razprava bo obravnavala resnične probleme naše družbe. Na kongres pridejo delavci ne le, da bi ugotovili napake v razvoju, temveč da bi poiskali prave poti za akcijo in politične smeri delovanja sindikata, vendar ne samo sindikata.

Gotovo bodo proučili, kaj stoji na poti, in spoznali probleme vseh subjektov naše družbe, zlasti samoupravnih organov, delegacij in delegatov, družbenopolitičnih in interesnih skupnosti ter drugih dejavnikov. V analizi stanja, problemov in pojavov odpora bo temeljno načelo prizadevanje za razvijanje sistema odgovornosti v celoti. In to odgovornost za izvrševanje in opravljanje realnih samoupravnih funkcij, odgovornosti za prevzete obveznosti, odgovornosti za odločanje, odgovornosti za izvajanje. Z eno besedo razvijanje pojmovanja, da sta odgovornost in samoupravljanje dve strani iste medalje.

Sedmi kongres prihaja v času akcij, ki jih že dalj časa vodi sindikat in naša družba. Med njimi sta gotovo najvažnejši akcija razvijanja samoupravljanja in kcija uresničevanja ustave. Drugič, problemi stabilizacije v zapletenih ekonomskih razmerah in akcija, ki traja že več let glede varčevanja, stanovanj za delavce, sistema dogovarjanja in sporazumevanja.

Štipendiranje učencev in študentov naše občine

Iniciativni odbor za pripravo samoupravnega sporazuma o štipendiranju pri Sob Radovljica je izdal predlog samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov občine Radovljica.

Ta predlog zajema:

1. Temeljne določbe
2. Kriterije za štipendiranje
3. Prehodne in končne določbe

Predlog naj bi sprejeli delavci v temeljnih organizacijah združenega

dela in drugi delovni ljudje občine Radovljica z namenom:

— da vzbudimo mladino za izobraževanje v skladu s potrebami združenega dela

— da se zavedamo vsklajene štipendijske politike in štipendiranja

— da bi na osnovah socialistične solidarnosti zagotavljali mladini v največji možni meri izenačene materialne možnosti za šolanje kot enega bistvenih pogojev za preprečevanje socialnih razlik.

Ad 1.

Ta samoupravni sporazum določa kriterije za štipendiranje učencev srednjih šol in študentov visokošolskih zavodov. Za štipendiranje na območju naše občine sprejemamo enotne kriterije, ki naj prispevajo k zmanjšanju odlivov kadrov iz manj razvitih območij in usmerjanju kadrov ter obenem zagotavljajo enakopravne možnosti kadrovanja organizacijam združenega dela glede na potrebe in v skladu z družbenim planom. Pri štipendiranju se bo sodelovalo s službami poklicnega usmerjanja in vzgojno-izobraževalnimi zavodi. V delo organov, ki odločajo o štipendiranju, se bodo vključevali predstavniki učencev in študentov. Pri štipendiranju pa se bo dosledno upoštevala prednost učencev in študentov, ki so v slabšem materialnem položaju in imajo boljši učni uspeh. Obenem s podpisom tega samoupravnega sporazuma pa bomo pristopili k Titovemu skladu za štipendiranje mladih delavcev.

Ad 2.

Učence in študente štipendiramo za konkretna dela v posameznih

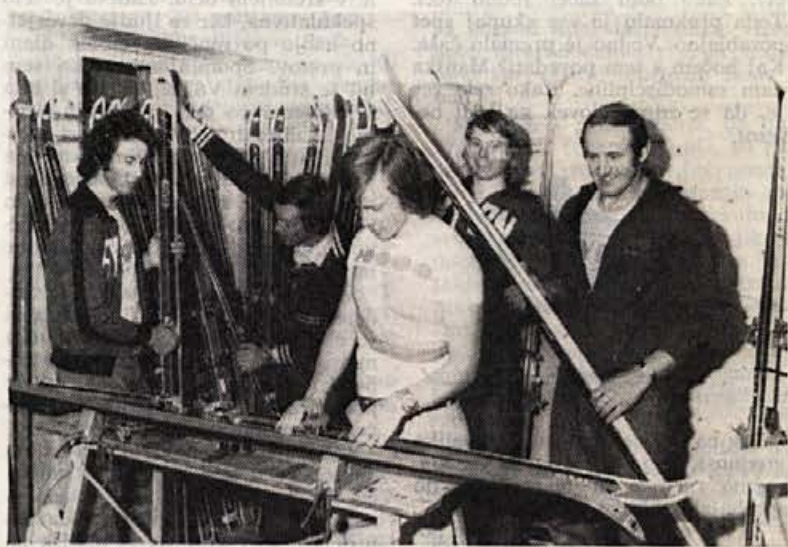
organizacijah združenega dela. Za štipendije bo potrebno odvajati iz sklada skupne porabe 0,5 % bruto osebnega dohodka in druga sredstva, ki jih namenjamo za štipendiranje svojih potreb.

Kot osnova pri določanju višine štipendije iz združenih sredstev se upošteva mesečni življenjski strošek učenca ali študenta v času šolanja. Pri tem se upošteva, da k stroškom šolanja prispevajo tudi starši. Zato se bo kot delež staršev upošteval polovičen dohodek na člana družine in otroški dodatek kandidata za štipendijo, razlika do življenjskih stroškov pa se zagotovi s štipendijo iz združenih sredstev.

Življenjske stroške se ugotavlja vsako leto na novo. Poleg tega je sestavljena tudi tabela za nagrajevanje boljših učencev in študentov.

Ta sporazum bo v občini sklenjen ko podajo izjavo pooblaščenici organi dveh tretjin delavcev in drugih delovnih ljudi v občini. Ko pa pristopimo k temu sporazumu pa sprejememo obveznosti in pravice iz tega sporazuma z dnem sklenitve.

Rudi Kokalj

Janez Smitke in Jure Vogelnlk pripravljata smučil tekmovalcem — Svedom (Stenmarku, Bergmanu in Ringbrantu)

Natečaj

Na podlagi sklepa 7. seje upravnega odbora z dne 18. 10. 1974 in določil Pravilnika o dodeljevanju in finansiranju građenj stanovanj delavcev ELAN razpisuje

I.

Za dodelitev pet stanovanj v najem v Radovljici — stanovanjski blok:

— eno dvoipolobno stanovanje tipa »R« s površino 58,58 m², ki se nahaja na III. stopnišču v pritličju in je oštevilčeno s tekočo številko 2, cena stanovanja je 267.213,00 din;

— eno dvoipolobno stanovanje tipa »R« s površino 58,58 m², ki se nahaja na III. stopnišču v III. nadstropju in je oštevilčeno s tekočo številko 8, cena stanovanja je 267.213,00 din;

— eno dvoipolobno stanovanje tipa »R« s površino 58,58 m², ki se nahaja na III. stopnišču v IV. nadstropju in je oštevilčeno s tekočo številko 10, cena stanovanja je 243.163,00 din;

— eno dvoipolobno stanovanje tipa »R« s površino 58,58 m², ki se nahaja na IV. stopnišču v pritličju in je oštevilčeno s tekočo številko 1, cena stanovanja je 267.213,00 din;

— eno dvoipolobno stanovanje tipa »R« s površino 58,58 m², ki se nahaja v IV. stopnišču v III. nad-

stropju in je oštevilčeno s tekočo številko 7, cena stanovanja je 267.213,00 din.

II.

Vsako stanovanje obsega naslednje prostore: dnevno sobo s površino 18,30 m², spalnico s površino 12,90 m², kabinet s površino 11,36 m², sanitarije (kopalnica in WC) s površino 4,41 m², kuhinja s površino 3,00 m², predprostor s površino 4,01 m², loggia s površino 4,60 m².

III.

To so stanovanja grajena za trg in jih je ELAN naročil pri Stanovanjskem podjetju Radovljica na podlagi sklepa delavskega sveta z dne 28. 12. 1973, ki jih je kupil iz stanovanjskega sklada in oročenih sredstev pri Ljubljanski banki, podružnica Radovljica in bodo vseljiva v mesecu decembru 1974.

IV.

Prosilec, član delovne skupnosti mora biti najmanj eno leto v delovnem razmerju in se mora obvezati, da bo tudi v prihodnje ostal v delovnem razmerju in da bo izpolnjeval pogodbenne pogoje.

V.

Pogoj za pridobitev stanovanjske pravice je, da delavec pred svelitvijo vplača soudeležbo v višini 10 % vrednosti stanovanja. Rok odplačila vplačane soudeležbe se delavcu vrne

(Nadaljevanje na 7. strani)

Zanimivosti o tekaških smučeh

Tek na smučeh doživlja neverjeten razmah, ki nikakor ni in ne sme biti modna muha, ampak resničen odraz potrebe po gibanju, katerega tako zelo manjka v življenju sodobnega človeka. Smučarski tek spada med športne zvrsti, ki najbolj vsestransko delujejo na človekov organizem. Prav gotovo najpomembnejši je pozitiven vpliv na krvotokni sistem, katerega motnje, oziroma okvare sodijo na prvo mesto vzrokov prezgodnje smrtnosti. Nikakor nimam namena, da bi v tem sestavku z vplivom strahu pridobil med vrste tekačev na smučeh.

Tudi sam nisem bil nikoli tekač, med nami »alpinci« je bila zlasti poznana tista šala, da je mati imela dva sina, eden je bil pameten, drugi pa »laufar«. Toda, ko sem prenehal z aktivnim športnim udejstvovanjem sem pričel vedno bolj čutili primanjkanje gibanja in vedno kadar naletim na članek o koristnosti teka na »suhem«, ali na snegu, me zapeče vest in spet naredim načrt, kako bom začel redno teči. Toda prekmalu je vse skupaj spet pozabljivo. Vedno je premalo časa. Kaj hočem s tem povedati? Manjka nam samodiscipline. Kako zelo res je, da se zdrav človek ne boji boleznii.

Tek na smučeh ima tudi to veliko vrednost, da je primeren za vse starostne razrede in tekmovalne do sprehajalne oblike udejstvovanja.

Za tek na smučeh je potrebna posebna oprema, smuči, palice, obleka, nikakor pa ne gre brez maža. V Inštitutu tovarne Elan smo razvili dva tipa smučii.

Za rekreacijsko hojo in tek na smučeh je primerna trpežna smučka, ki nosi naziv Variant. Grajena je v preizkušeni sandwich konstrukciji, ki jo sestavljata spodnji in zgornji laminat iz fibreglasa in sredica iz lahke topolovine. Rekreacijske tekalne smučine običajno niso najboljše pripravljene. Zlasti za sprehode v naravo so širše smučii, ki preprečujejo globlje vdiranje v mehkem snegu, še posebej pa začetnikom zagotavljajo boljše ravnotežje. Prav smučii Elan — Variant so preizkušeno primerno široke, vgrajene pa imajo tudi neprekinjene robnike iz visokokvalitetnega aluminija, kar smučem samim daje večjo trpežnost in dobro oporo na trdem snegu pri prečenju pobočja in v »zavojih«. Drсна obloga je iz P-texa tako, da smučii dobro drsijo četudi krivina in »rep« niso namazana. Mažo nujno potrebujemo le v srednjem delu pod nogo, ta pa nam preprečuje zdrsanje nazaj pri vzpenjanju navkreber.

Za boljše tekače in tekmovalce, ali bolje rečeno za tiste, ki bodo tekli v utrjenih smučinah, pa smo v Elanu pripravili smučii imenovane Racing Red. Te so ožje in vsled tega lažje, kar je še kako pomembno pri teku na čas, še zlasti na dolge proge.

Povedati moram, da so nam pri razvoju tekaških smučii pomagali naši najbolj izkušeni strokovnjaki, omenim naj zlasti brata Janeza in Cveta Pavčiča, še posebej pa pomoč skandinavskih trenerjev in tekmo-

valcev, med katerimi gre največja zahvala svetovnemu prvaku na 30 kilometrov v Falunu letos Thomasu Magnussonu, ki bo letos tekmoval

tudi na Elanovih smučeh. Ugotovitve praktikov so velikokrat mnenja, ki pa nimajo vedno realnih vrednosti, lahko rečemo, da so spekulativne in to nas pri izbiri trdote lahko krepko nese.

Pravijo, da so primerno trde tiste smučii, katere uporabnik lahko stisne z eno roko tako, da se drsni ploskvi skoraj stikata, reža ostane le v srednjem delu. Zadeva je zelo spekulativna, ker se ljudje neverjetno ločijo po moči upogibalk dlani in prstov. Spominjam se, ko sem bil še študent VSTK, da sva si bila s sošolcem po teži in glavnih fizičnih kvalitetah zelo enaka, pri merjenju upogibalk dlani in prstov pa je bil kar za ca. 20 kg močnejši od mene. Bil je zelo dober judoist in verjetno je to moč pridobil s stalnim držanjem in vlečenjem kimone nasprotnika.

V praksi se poslužujejo tudi načina, da smučko položijo na tla in jo obremenijo s težo noge. Smučka mora dajati primeren občutek odpora; do popolne poravnave pa je potreben še dodaten pritisk. Mostičenje v mejah od 5 do 8 cm.

Zakaj je potrebna določena trdota smučii? Predvsem zaradi čim boljšega drsenja. Teža mora biti enakomerno porazdeljena od stopala naprej in nazaj zato, da je pritisk na podlogo porazdeljen na kar največji površini. Razporeditev trdote ima izreden vpliv na obstojnost maže, ki pri teku igra odločilno vlogo. Krivina in zadnji del smučke sta namazana za drsenje, srednji del pa zato, da smučka pri odzivu ne spodleti nazaj. Zlasti na trdih, ali v poledenelih smučinah so primernejše trše smučii, ker vsled tega maža »vzdrži« v srednjem delu tudi 30, ali 50 kilometrov.

Po zbranih mnenjih mnogih strokovnjakov je zaljuček tak, da so boljše trše smučii, ker je vzpenjanje pa tudi opora v koraku na ravnem pomembnejša od dobrega drsenja v smukih, ali pa odzivu v koraku. Smučii, zlasti lesene, sčasoma tudi izgubljajo na elastičnosti zaradi utrujanja materiala in se tako približujejo optimalni trdoti, dočim se premehke vse bolj oddaljujejo.

Dolžina smučii

V tekaški literaturi zasledimo zelo enostavna tolmačenja, kar ustvar-

ja mnenje, da dolžina še zdaleč ni tako zelo pomembna kot pri alpskih smučeh. Strokovnjaki Smučarske zveze Nemčije v propagandni knjižici »Langläufer leben länger« (Tekaači živijo dlje) priporočajo smučii ca. 25 cm daljše od telesne višine. Dobri tekači pa imajo smučii lahko še do 10 cm daljše, kar pa je pogojeno s telesno težo.

Ker proizvajalci tekaških smučii običajno ne izdelujejo v eni dolžini močno različno trdih smučii se lažji smučarji brez skrbi lahko odločijo za 5, ali celo 10 cm krajše, ali daljše smučii. Celo vrhunski tekači uporabljajo smučii različnih dožinj, toda ne več kot 5 cm. Francoz Terraz, avtor knjige Ski de Fond, enostavno priporoča za ženske 200 cm dolge smučii, za moške pa 210 cm, to pa nikakor ne zadostuje. Revija »Euro-sport« je novembra lani objavila naslednjo razpredelnico za smučii in palice. (Glej desno)

Sirina in teža smučii

Sirina je odvisna od tekaškega znanja in kvalitete smučine. To sem omenil že prej, ko sem na kratko predstavil Elanove smučii Variant in Racing Red. Teža je seveda pogojena tudi s širino. Za vrhunske tekmovalce, ki tečejo na velikih tekmovaljih v zelo dobro utrjenih smučinah, tovarne posebej izdelujejo zelo ozke smučii. Teža je pogojena z dolžino, vsekakor najvažnejša pa je konstrukcija. Najlažje so fibreglass smučii s poliuretansko penasto sredico, katerih par tehta komaj kilogram. Vendar imajo na žalost te smučii zelo kratko življenjsko dobo, zato jih še najboljši uporabljajo za tekmovalnja.

ZENSKÉ

Velikost cm	Dolžina smučii cm	Dolžina palic cm
145	185	110
150	185	115
155	190	120
160	190	125
165	195	130
170	200	135
175	205	140

MOSKI

155	195	120
160	200	125
165	205	130
170	210	135
175	210	140
180	210	145
185	215	150
190	220	155

OTROCI

104	120	za otroke, velike pod 122 cm, palice niso priporočljive
110	130	
117	140	
123	150	90
128	160	95
134	170	100
139	180	105
144	185	105
148	190	110
155	195	115
161	195	120
167	200	125

Prof. J. S.

Smučarji

Za kolikšen denar se bomo letos prevažali s smučmi in vlečnicami na Gorenjskem

vlečnica	cena	višinska razlika
Begunje	2.— din	97 m
Kranjska gora	3.— din	185 m
Kranjska gora	3.— din	172 m
Kranjska gora	3.— din	121 m
Kranjska gora	2.— din	76 m
Kranjska gora	2.— din	108 m
Kranjska gora	2.— din	40 m
Kranjska gora	1.— din	53 m
Kranjska gora	1.— din	25 m
Gozd Martuljk	2.— din	111 m
Bohinj	2.— din	75 m
Bohinj	4.— din	217 m
Crni vrh	5.— din	386 m
Stari vrh Sk. Loka	5.— din	322 m
Stari vrh Sk. Loka	3.— din	44 m
Zatrnik	6.— din	363 m
Zatrnik	2.— din	148 m
Zatrnik	1.— din	40 m
Zatrnik	2.— din	113 m
Zatrnik	3.— din	208 m

Nimamo pa še cen za: Zelenico, Mojstrano in Pokljuko.

ARH

Novica

Cestno podjetje iz Kranja bo odprlo v Kamni gorici kamnolom oz. peskopop keratofirja, to je pesek iz eruptivnih kamenin. Ta material je

izredno trd, odporen proti zunanjim vplivom vožnja po asfaltu s takim peskom je varnejša, ker gume bolj držijo. Doslej so morala slovenska cestna podjetja uvažati tak pesek iz Hrvaške in Avstrije. Kamnolom bo pričel poizkusno obratovati že pred novim letom.

Solo teki naših smučarskih bogov

(Iz avstrijskega časopisa)

V članku »Die Sololäufe unserer Skigötter« je kritičen prikaz avstrijske smučarske industrije:

»Smučarski bogovi — proizvajalci so postali skromnejši. Smučarski asi so se skomercializirali, zvišanje cen do 9% — vse to jim ovija bilanco v črnilo.

»Glede dohodka smo naredili velik korak nazaj«, pravi F. Kneissl. Direktor Fischerja Simharl pa izjavlja: »Vsi smo precenjevali dohodek. K nam so navalili investitorji iz drugih branž in hočejo pobrati smetano. Rezultat pa je pokončano tržišče smuči.

Sviciarska firma Attenhofer je že odjadrala, prav tako nemška firma Hammer. Se Salzburško podjetje Kaidl se z bučno reklamo po sejmih postavlja v bran »velikim petim«.

Vrstni red:

1. Fischer, 400 milijonov Asch letnega dohodka
2. Atomic, 270 milijonov Asch
3. Blizzard, 200 milijonov Asch
4. Kästle, 130 milijonov Asch.

Kneissl sam sebe ocenjuje na 400 milijonov letnega dohodka, vendar mu konkurenca pripisuje samo ubogih 130 milijonov.

Večina proizvajalcev smuči je s piste zašla v globok sneg deficita. Vendar se moti, kdor misli, da bo pripeljala resna situacija naše proizvajalce do tega, da bi se združevali v smislu zmanjševanja stroškov. Medtem ko se trgovci s športno opremo združujejo (Zentrasport, Intersport), gredo proizvajalci raje vsak svojo pot.

Simharl (Fischer): »Do 1970 smo imeli dobička po 15% od dohodka, zdaj pa smo na 0.

Eksport, prej priljubljena tema tovarnarjev, je zdaj boleča točka. 3/4 smuči gre v izvoz — in dela masne izgube. Padec kursa \$ je imel usodne posledice. Bivši zastop-

nik Fischerja v ZDA Garcia kupuje zdaj smuči od drugih proizvajalcev. Kneissl pa ponuja v ZDA praktično samo kratke smuči.

V kleščah trgovcev se je skrčil izkupiček gospodov tovarnarjev, ostaja jim povprečno 700 do maksimalno 1000 Asch na 1 par smuči. Nič čudnega ni, da se ogledujejo za drugimi dobičkonosnimi izdelki. Fischer se je z velikimi stroški vrgel na tržišče teniške opreme in odkupil tovarno oblek Löffler. V inozemstvu nastopa skupaj s Humanicom in Markerjem.

Tudi Kneissl hoče iskati dobiček na teniškem tržišču (»vendar za zagon ne sme porabiti 4 leta, tako kot Fischer!«). Pridobil je firmo oblačil Sportalm iz Kitzbühla.

»Lastnik« Pröllove Atomic — Rohrmoser se je maščeval Fischerjevemu prijatelju Humanicu tako, da razpečuje smučarske čevlje italijanske firme Munari. Dosedanji promet: 30.000 parov. Glede dopolnilnega poletnega športnega artikla pa gospod Rohrmoser meni: »Kdor hoče tovarno smuči v redu voditi, ima kar dovolj opraviti samo s tem.«

Kneisslova prizadevanja, da bi v SZ postavil tovarno smuči, so propadla. Tudi Atomicov šef prodaje se je vrnil iz Moskve praznih rok. Se se smuški patriarhi trkajo na svojo samostojnost, vendar jih pomanjkanje kapitala že vodi v kontakte z bankami. Pri ministru za promet Staribacherju so jo »padli smuški bogovi« slabo odnesli. Na njihov klic po izvoznih olajšavah minister ni točil solzic ganotja. Simharl (Fischer): »Osmešili so nas!«

Kam to pelje? Kneissl citira biblijo: »Za nami je sedem debelih let, zdaj pride sedem suhih let. Samo kdor bo to preživel, bo lahko s to dejavnostjo nadaljeval.«

Vodno-smučarski klub Elan tudi v sezoni 1974 najboljši

Tudi letošnja sezona smučanja na vodi je prinesla Vodnosmučarskemu klubu Elan velike uspehe. Poleg konkurence posameznikov, kjer je bila dosežena večina prvih mest, je klub dosegel v ekipni konkurenci vsa možna prva mesta in s tem ponovno potrdil sloves najkvalitetnejšega vodnosmučarskega kluba v Jugoslaviji.

Prav gotovo ti rezultati potrjujejo pravilnost odločitve samoupravnih organov kolektiva, da tovarna prevzame pokroviteljstvo nad reorganiziranim vodnosmučarskim klubom in z njim sklene samoupravni sporazum. Pri objavljanju rezultatov, tako med številnim občinstvom, kakor tudi v časopisju in televiziji se je stalno pojavljalo ime Elan, kar je nedvomno velik doprinos VSK k reklamiranju slovesa naše tovarne in njenih izdelkov.

Velik reklamni uspeh je bil dosežen tudi z novim čolnom za smučanje na vodi Elan 505, ki je vozil na slovenskem prvenstvu, katerega iniciator pa je bil ravno VSK.

Zal se je začelo praznenje akumulacijskega jezera HE Moste pred prvotno predvidenim rokom, tako da VSK Elan ni mogel organizirati slovenskega prvenstva v TCM Moste, ampak ga je organiziral ob sodelovanju KSV Olimpija na Zbiljskem jezeru.

Lepi uspehi pa ne smejo prikriti težave, katere je imel kljub tekem

sezone. Najprej je večkrat nagajal motor vlečnega čolna 505, tako da so velikokrat redni treningi odpadli. Klub je organiziral široko akcijo za nove mlade tekmovalce in v ta namen iz lastnih sredstev nabavil čoln Elan 495, ki bi bil z motorjem ca. 40 PS idealen za začetnike. Toda oba rabljena motorja ki jih je klub dobil na posodo, sta vozila samo nekaj dni in nato je bilo tečaja konec. Koliko mladih nadebudnih tekmovalcev, ki so pokazali velik smisel in talent, je bilo razočaranih. Zopet je minilo leto brez bistvenega napredka naraščaja. To se bo klubu zelo poznalo že v nekaj letih, ko bodo sedanji pionirji prešli v razred mladincev, mlad naraščaj pa bo po kvaliteti še prešibak, da bi jih lahko polnovredno zamenjal.

Predčasno praznenje bazena v Mostah je tudi onemogočilo redni letni trening pred pomembnimi tekmovanji. Tako so tekmovalci kot gosti KSV Olimpije trenirali na Zbiljskem jezeru, rekreacijsko smučanje, ki ga je klub planiral že za letošnjo sezono, pa je moralo odpasti.

Zal ima klub tudi še premalo sodelavcev, ki bi bili pripravljeni žrtvovati del svojega prostega časa. Prevelike in prepomembne so postavljene naloge, da bi jih lahko polno izvršilo samo nekaj ljudi. Treba je izdelati dokončne načrte in

izvesti izgradnjo TCM Moste: štartna mesta za posamezne discipline, pontone, sodniški stolp, zaščitno tekmovalnih stez pred naplavinami itd. Se več ljudi je potrebnih pri organizaciji lastnih tekmovanj; čeprav bodo v organizaciji VSK, pa bodo potekala pod imenom Elan in zato klub upa, da bodo člani tovarniškega kolektiva v velikem številu pomagali.

VSK Elan bo za sezono 1975 kandidiral za organizatorja državnega prvenstva, ker pa je letos že bilo v Sloveniji ni veliko upov, da bi ga naš klub dobil.

Cas pa je, da začnemo misliti tudi na organizacijo mednarodnih tekmovanj, ker so priprave dolgotrajnejše. Upravni odbor bo že v jeseni podal samoupravnim organom predlog za organizacijo mednarodnega ekipnega tekmovanja za pokal tovarne Elan. Stroški za organizacijo takega tekmovanja so sicer večji, vendar pa bi uspešno izvedeno tekmovanje pomenilo za tovarno velik mednarodni reklamni efekt, tako v splošnem pogledu, kakor še posebej za prodajo tekmovalnega čolna Elan 505.

Ekipni rezultati
Pokal Zbilje:

	točke
Elan	11.379
Olimpija	9.143
Chromos-Hidroelektra	6.444

Cup Jugoslavije:

Elan	51.600
Olimpija	13.900

Nadaljevanje na 6. strani)

Slalom — najlepša disciplina smučanja na vodi

Vodno-smučarski klub Elan tudi v sezoni 1974 najboljši

(Nadaljevanje s 5. strani)

Državno prvenstvo:	
Elan	3.961
Olimpija	3.639
Chromos-Hidroelektra	2.582
MSK Skopje	2.366

(na Državnem prvenstvu so se izračunavala mesta posameznikov in ekip)

ekip že po novih mednarodnih tabelah. Zato je skupno število točk manjše, kažejo pa kljub temu odnos med posameznimi ekipami.)
Dalje je ekipa VSK Elana dosegla še prva mesta na prvenstvu Slovenije, Hrvatske in Prespa Ski 1974 v Makedoniji.

Ekipno je VSK Elan že drugič osvojil Pokal Zbilje. Če bo ekipi uspela osvojitve še enkrat, bo potem pokal prešel klubu v trajno last.

Ti rezultati kažejo, da klub nima samo dobrih posameznikov — saj so mnogi njih državni prvaki in rekorderji — temveč da strokovno vodstvo kluba gradi predvsem na principu širine in enovitosti celotnega moštva.

V. P.

PREGLED REZULTATOV NAJPOMEMBNEJSIH TEKMOVANJ

	Hrvaško prvenstvo				Pokal Zbilje				Slovensko prvenstvo				Državno prvenstvo			
	SL	Fi	SK	komb.	SL	Fi	SK	komb.	SL	Fi	SK	komb.	SL	Fi	SK	komb.
Veterani																
Clani																
Valant J.	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Finžgar P.	7	2	3	2	8	3	1	2	2/3	2	3	2	3	2	3	3
Dežman J.	12	6	2	9	11	5	3	8	6/7	4/5	1	4	10/11	6	2	4
Petretič M.	8	10	1	4	7	7	2	6	4	6	2	3	12	8	1	5
Potočnik M.	4	3	7	5	5	4	7	4	2/3	12	5	5	1	3	5	2
Detiček F.	2	12	12	8	3/4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mladinci																
Finžgar B.	1	1	1	1	1	2	2	1	3	2	1	2	2	2	2	2
Mladinke																
Zupan P.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Golobič K.	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	2	2/4	2	2	2
Pionirji																
Valant J.	1	1	1	1	2/3	1	1	1	4	1	1	1	1	1	1	1
Bogataj U.	3	2	2	2	4	2	2	3	2	3	2	2	—	—	—	—
Pleško M.	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	3	4	6	2	4	4
Pionirke																
Porenta A.	1	1	1	1	0	2	2	0	3/4	1	1	1	2	1	1	1
Gogala B.	—	—	—	—	—	—	—	—	3/4	3	4	4	3	2	2	3
Skupni rezultati:	20 I. mest	8 II. mest	3 III. mest		14 I. mest	9 II. mest	3 III. mest		15 I. mest	15 II. mest	8 III. mest		16 I. mest	16 II. mest	6 III. mest	

Z elanom na Triglav

Zadnji petek v septembru nam je muhasto jesensko vreme prizanalo in zbralo se nas je ravno za en pol prevelik avtobus. Na Rudnem polju smo mladi iz Bresta, Murke, Kokrice in Elana seveda z obilo dobre volje in ob pomanjkanju kondicije začeli gristi »kvadratne« metre, dolžinske in tiste navpične. Nekateri smo prav kmalu občutili tisto resnico, da gora ni nora...

Se je trudil
J. Golmajer

Ko smo v Trenti čakali avtobus, je marsikoga skrbelo, kako bo spravil »mačka« skozi vrata avtobusa...

- DOBER DAN, ATA! A' JE ŠE DELEČ DO VRHA TRIGLAVA?
- ČE BOTE TOKOLE ROMAL, BOTE SE ŠIHT V PONDELK ZAMUDL!!

Kljub temu, da nismo prišli na vrh Triglava zaradi snega, dobre volje ni manjkalo

Nagrajena tehnična izboljšava

Komisija za izume in tehnične izboljšave je na svoji zadnji seji predlagala UO, da nagradi avtorja vloge št. 125 (Izboljšava na posodi za lak pri polivalnih strojih.) — PETROVČIČ JANKA z nagrado 3.710,00 din. Nagrado v višini 2.080,00 din pa prejme avtor vloge št. 148 (Dodelava stroja za krivljenje) KUNCIC JANEZ. Obenem pa je komisija sklenila, da nagradi avtorja vloge št. 150 tov. JARC VALENTINA s 100.— din za vlogo Vezniki za lestve in avtorja vloge št. 151 tov. BESTER JOZA za vlogo Izboljšava tesnenja EPOXI modelov za PU smuči, z nagrado 100.— din.

K. T.

Letni camp — interes tovarne, VSK in sindikalne podružnice Elan

Tako se je namreč začelo: Nekaj strokovnjakov, ki so morali preizkusiti Elanove čolne in smuči, nekaj mladih športnikov, ki so želeli preizkusiti svoje športne sposobnosti tudi pri smučanju na vodi in seveda nekaj članov kolektiva, ki so upali na prijeten počitek in razvedrilo ob morju.

To je bil začetek prvega taborjenja neke ob naši lepi jadranski obali. Enkrat tu, drugič tam, kakor so pač nanesle prilike, dokler ni klub organiziral izgradnje campa v Crvarju v bližini Poreča.

Preprost začetek je prerasel v organiziranost: iz začetnega interesa je nastalo stalno testiranje novih modelov, iz preproste želje je nastalo organizirano rekreativno smučanje na vodi in iz prvotnega športnega navdušenja so nastajali novi državni in ekipni prvaki.

To je bil skupen, logičen in pravičen razvoj treh grup naše družbe: industrije, rekreativne dejavnosti in vrhunškega športa.

Iz teh elementarnih interesov je dala industrija možnost razvoja rekreacije, iz njene širine pa so nastali športni rezultati.

Cevraj klubu ni uspelo — kar je bilo tudi pričakovati — obdržati camp v Poreču za daljšo dobo, pa se je pokazalo, da je ta oblika skupne dejavnosti pravilna.

Zato je VSK Elan takoj po tem, ko so bile sporočene težave za campiranje v Poreču improviziral skupno taborjenje za časa tovarniških počitnic v avtocampu Tunarica v Istri pod Labinom. Cevraj preprosto in na hitro pripravljeno so bili vsi udeleženci zadovoljni in mnogim je bilo pozneje žal, da se niso priključili.

Da bi drugo leto vse skupaj bolj potekalo, se predstavniki VSK Elan že sedaj dogovarjajo za ustrezne pogoje v tem avtocampu: v okviru obstoječega campa naj bi se izkrcilo posebno področje, ki bo aktivirano in rezervirano za vse tiste, ki bi ga, če se tako izrazimo, koristili pod zbirnim pojmom Elan: testiranje novih modelov čolnov pod pogoji Jadranskega morja, vetrov in klime, letnega treninga tekmovalcev v udobju toplega morja, rekreativnega smučanja in jadranja ter počitnice vseh zainteresiranih dopustnikov, katere naj bi organizirala sindikalna podružnica Elan.

Nadaljujmo tradicijo začetka. Združimo se vsi zainteresirani; proizvodnja, rekreacija in šport. V združitvi naših interesov je naša moč, naša perspektiva in naš razvoj.

V. P.

Kros — priprava za smučarski tek

V soboto, 19. oktobra je bilo v Radovljici občinsko prvenstvo v jesenskem krosu. Edini zastopnik športnega društva Elan je bil naš veteran Janez Hrovat. V svoji kategoriji je zasedel drugo mesto in spet dokazal, da je dobro pripravljen za zimo. Če bi se po njem zgedovali mlajši člani tekaške sekcije, bi tudi tekači na lesariadah dosegli boljše uvrstitve.

Boris Kozinc

Jadralska sekcija SŠD Elana

Prišel je čas, ko se jadranci in veslači poslavljamo od priljubljene rekreacije. Treba bo pospraviti čolne in jadrnice, posušiti in zložiti jadra. Leto, ki je za nami, je prineslo članom te na novo ustanovljene sekcije obilo lepih trenutkov in športnih užitkov. Pa nekoliko prelistajmo po našem ladijskem dnevniku.

Vsekakor se mi zdi najbolj pomembno to, da je v sekcijo včlanjenih že 40 članov našega kolektiva. Že to dokazuje izredno priljubljenost te zvrsti športa, ki se pri nas v Sloveniji šele razvija. Člani so pač člani, nekateri bolj, nekateri pa manj aktivni. To je bilo v letošnjem letu največ odvisno od prostega časa popoldne in zainteresiranosti. Seveda smo delno tudi sami krivi za to, saj od obljubljenega tečaja jadranja še ni bilo nič. Vsi se zavedamo tega, da moramo jadrnce ozi-

štvati, da nam bodo priskočili na pomoč s predavanji mogoče pa tudi z diapozitivi in slikami, da bo bolj zanimivo. Obljubili so nam sodelovanje.

Spomladi smo skupaj z Občinskim svetom ljudske tehnike iz Radovljice organizirali tečaj za voznike motornih čolnov.

Tudi sedaj v jeseni imamo v programu ta tečaj.

Kot veste, ali pa ste morda sami videli, smo imeli »matično luk« na Bledu v Regatnem centru v Zaki. Pri tem moram povedati to, da bomo ta prostor koristili po vsej verjetnosti tudi prihodnje leto s tem, da ga bomo nekoliko preuredili.

Brodarska sekcija ima sedaj v lasti jadrnico FJ in čoln T400. Od TOZD IE pa smo prejeli v testiranje še Pasaro jadrnico in nov kombi čoln in jadrnico T430.

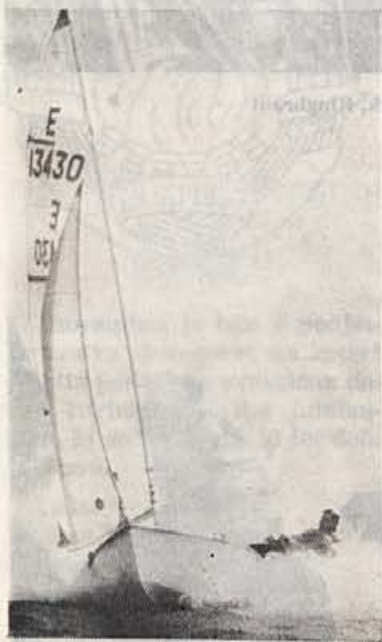
Spomladi smo zadnji dve jadrnici odpeljali na morje, T430 na testiranje, Pasaro S pa na Istrsko regato. Moram reči, da ne zastoj. Zasedli smo odlično drugo mesto, kar dokazuje, da naša jadrnica marsikaj zmore.

Tudi na Bledu smo veliko jadrni in veslali. Ni bilo nedelje, da se ne bi na jezeru belila jadra naših jadrnic, pa tudi vesla T400 so že pošteno oguljena.

Cepprav smo se bali, da ne bo vetra, nam je bil le-ta kar na roko. Jadrnanje je sploh svojevrsten užitek — pravzaprav borba z naravo.

Sedaj pripravljamo pravilnik sekcije. Obogatena z letošnjimi izkušnjami bomo dali v javno obravnavo vsem članom sekcije nekje do 1. decembra. Sprejeli pa ga bomo na občnem zboru v drugi polovici januarja, ko bomo pregledali celotno poslovanje in dejavnost sekcije v preteklem letu in pripravili nov program. Seveda, že sedaj vabim vse člane pa tudi ostale, ki bi se želeli vključiti v sekcijo, da se zbora udeležijo. Upam, da bo prihodnje leto delo sekcije organizirano še bolje, da bomo pridobili še več članov iz vrst našega kolektiva, saj je jadrnanje in veslanje eden od najpopularnejših športov v zadnjem času nasploh.

Ivan Milatovič

roma tiste, ki bi hoteli jadrati, prej ustrezno poučiti. To pa se bo zgodilo sedaj v pozni jeseni in preko zime, ko bo vsakdo imel popoldne nekaj več časa. V dogovoru smo z najboljšimi slovenskimi jadranci, člani ljubljanskega broderskega dru-

Novice iz revij

11.—13. aprila 1975 bo v Cerviniji svetovno prvenstvo »vročih psov« za pokal »Camel Hot-dog World Trophy«. Sistem točkovanja je podoben ocenjevanju na drsalnih prvenstvih. Ločijo tri discipline: prosti stil, balet in akrobacije.

SCIARE, 1974/102-103

Kästle je do sedaj nabral s svojimi tekmovalci na olimpijadah in svetovnih prvenstvih 94 medalj. V Innsbrucku 1976 namerava doseči stotico, toliko lažje, ker štejejo medalje dvojno — za olimpijado in obenem za svetovno prvenstvo. Kästle računa na dekleta iz švicarske in nemške reprezentance.

Poleg celostranske barvne slike našega Stenmarka je članek z naslovom: INGEMAR, NA NUOVA STELLA, kjer piše: »... Stenmark je preživel idilično pomlad. Izgubiti ni mogel ničesar. Tekmoval je sproščeno in brez psiholoških zadržkov. Poleg tega mu je bil tudi sneg naklonjen. Seveda je bila snežna podlaga trda, toda nikoli ni bila tako zaledenela, da bi voznja s

smučmi postala težaven podvig. Potem je poleti prišlo do dražbe. Stenmark je prejel na desetino ponudb. Ostal je zvest svoji stari smučarski hiši Elan-u, a v njem je prišlo do prebujenja. Danes Stenmark

Stenmark med vožnjo z našimi smučmi

ve, da ni le eden od mnogih, zaveda se, da bo moral na vsakem tekmovalstvu krvavo braniti svoj ugled. Kajti od tu naprej lahko sicer ogromno pridobi, a tudi izgubi lahko veliko.

»Resnično — mi je dejal Nogler — odkar se Ingemar zaveda svojega novega položaja, je postal malce živčen. Če med treningi ne pozira fotografom, postane kar nemogoč. Sedaj ga poskušam prepričati, da se v bistvu nič ni spremenilo, da mora še naprej smučati sproščeno, ne da bi mislil na rezultat«.

Ali bo Nogler v svojem namenu uspel? Dvomim. Stenmark se namreč zaveda, da je zvezdnik. Zaveda se, da ga ljudje gledajo, občudujejo, ocenjujejo. Če je resnično v njem tista hladnost, ki jo je pokazal Thoeni, potem bo Stenmark trd oreh za vse v slalomu. Toda, če te hladnosti nima potem bo še vedno zvezda, a ne tipa Thoeni, pač pa kot je bil Grah. Tudi ta švedski smučar je bil veliki v slalomu in si je privoščil zmago nad Killy-jem in Perillat-om. Toda to se je, ponavljam, zgodilo le od časa do časa, kajti Grahova morala je bila vse prej kot športna.«

SVETOVNI POKAL 1974/75

Tekmovalna sezona je razdeljena na dve dobi, ki se ločujeta sredi januarja. Pri moških se bo v prvi dobi od 11 tekem štelo 6 najboljših uvrstitev, v drugi pa od 13 tekem 7 najboljših. Pri ženskah se bo v prvi dobi štelo 7 najboljših, v drugi pa 6 najboljših uvrstitev.

Komite je opustil sistem podvajanja točk. Namesto tega je uvedel »papirnato disciplino« — kombinacijo. Za moške bo kombinacija smuk — slalom na sporedu trikrat. Uvrstitev v kombinaciji se točkuje posebej, enako kot posamične tekme — to je od 25 do 1 točka za prvih 10 mest.

Se ena velika novost je paralelni slalom, ki bo v Val Gardeni in bo obenem zadnja tekma Svetovnega pokala. Startalo pa bo lahko le 32, do tedaj najbolje plasiranih.

Kadar je na sporedu kombinacija, je v ekipi lahko maksimalno 15 tekmovalcev.

Tekmovalci, ki startajo na Svetovnem pokalu, bodo morali še vedno imeti manj kot 30 FIS točk, ženske pa pod 50. Za države, ki nimajo nikogar pod 30 točk pa lahko nastopata 2 tekmovalca.

SKI WELT, 1974/41

V vodstvu avstrijske reprezentance v alpskem smučanju je prevzel mesto trenerja moških za slalom in veleslalom bivši tekmovalac Hias Leitner. Prej je bil trener Ernst Hinterseer.

Maskota olimpijskih iger v Mont-realu je bober. Za njegovo ime so v Kanadi razpisali natečaj.

SKIING, 1974/1

V članku »Skier — Designed« avtor J. H. Auran ugotavlja, da letos smučarjem (oz. kupcem) ni več toliko važno, iz česa je smučka ali kako je narejena, ampak postaja pomembnejša njena oblika, namenjena raznim tipom smučarjev. Se pred tremi leti smo poznali samo dva različna tipa smuč — tekmovalne in netekmovalne, nastopala pa je še manjša količina kratkih smuč in smuč za globok sneg, ki pa jih je večina smučarjev ignorirala. V zadnjem času pa je nastala prava eksplozija na tem področju. Preko 300 tipov smuč lahko združimo v 6 glavnih tipov:

1. GLM in druge smuč, predvsem za izposojanje
 2. Kratke rekreacijske smuč (do 175 cm) za šolarje, lažje in prilagodljive smučarje
 3. Kvalitetne polkratke smuč (170—190) za impulzivne, dobre smučarje
 4. Običajne rekreacijske smuč (20—30 cm daljše od telesne višine) za tradicionalne smučarje in gladke strmine
 5. Freestyle, 160—190 cm
 6. Tekmovalne smuč
- Všteti niso specialni tipi za ženske, pršičkarje, turne smučarje, ipd.

AUSTRIA SKI, 1974/4

Atomic je plasiral na domači trg letos 15.000 parov smuč več kot lani, torej skupno 70.000 parov.

Cilj 300.000 parov letne produkcije nameravajo doseči s povečanim izvozom v Francijo in ZRN. Pred tremi leti so v Franciji prodali 170 parov, letos že 36.000 parov, v ZRN pa je v istem času zrasla prodaja Atomic smuč od 6.000 na 40.000 parov letno.

SKI RACING, Vol 14/5 (okt.)

Bernhard Russi si je poleti zlomil nos, prav tako Killy. Jean-Claud je to doživel na Azurni obali pri vodnem smučanju, Russi pa na nogometni tekmi med švicarskimi alpskimi tekmovalci in züriški športnimi novinarji, kjer pa je že pred tem zabil edini gol.

Natečaj

(Nadaljevanje s 3. strani)

v roku 5 let. oz. prej, če delavec stanovanje izprazni.

VII. Delavec prosilec, katerega zakonski partner je zaposlen v drugi delovni organizaciji, se upravni odbor podjetja posvetuje s pristojnimi organi in z njimi v sorazmernem deležu rešuje stanovjski problem.

VIII. Pred dodelitvijo stanovanja bodo OMR TOZD-ov in upravni odbor preverili podatke prosilcev in se za dodelitev stanovanja omejili na kriterije, ki so določeni v predlogu Pravilnika o uporabi sredstev skupne porabe v 21. in 22. členu, ker bo po obravnavanem postopku že sprejet z eventualnimi dopolnitvami.

Prošnje je treba vložiti do 27. novembra 1974 v kadrovsko splošni sektor.

K prošnji je treba podati obrazložitev oz. način zagaraniranih sredstev, ki jih prosilec mora imeti ob dodelitvi stanovanja.

Direktor kad. spl. sektorja:
V. Vidic

Kadri — kadri — kadri — kadri

LASTNOST DELAVCA V MESECU OKTOBRU SO PRIDOBILI:

1. Albinini Anton — KV ključavničar v pomožnem obratu
2. Dobre Stanko — KV orodjar v pomožnem obratu
3. Bešič Zejnil — NK delavec v obratu smučí
4. Mahmutović Fata — NK delavka v obratu smučí
5. Vasiljkov Todor — KV mizar v obratu smučí
6. Stević Milena — NK delavka v obratu smučí
7. Pravdič Ljubo — NK delavec v obratu smučí
8. Kavčič Jožica — KV kuharica v prototipni delavnici
9. Debeljak Pavla — NK delavka v obratu smučí
10. Sedlarevič Radoslav — NK delavec v obratu smučí
11. Urbanč Pavla — NK delavka v obratu smučí
12. Bauman Erika — NK delavka v obratu smučí
13. Iskra Magda — NK delavka v obratu smučí
14. Gomboc Lidija — NK delavka v obratu smučí
15. Zaič Magda — NK delavka v obratu smučí
16. Srna Ivana — NK delavka v obratu smučí
17. Meglič Maks — NK delavec v pripravi lesa
18. Petrač Stjepan — KV pek v pripravi lesa
19. Višnikar Jože — NK delavec v obratu smučí
20. Mutavčič Dragica — NK delavka v pripravi lesa
21. Topič Mara — NK delavka v pomožnem obratu
22. Justin Anica — NK delavka v prototipni delavnici

23. Vojvoda Vojko — lesni tehnik kot pripravnik
24. Mežnarc Zvonko — KV pleskar v kovinskem oddelku
25. Jovanova Persa — NK delavka v obratu smučí
26. Todorovič Anica — NK delavka v pomožnem obratu
27. Štrifol Ivanka — NK delavka v obratu smučí

LASTNOST DELAVCA SO IZGUBILI:

1. Kralj Jože — PK delavec v obratu smučí — sporazumno
2. Pogačar Anton — NK delavec v pripravi lesa — v poskusnem roku
3. Hlt Zinka — NK delavka v obratu smučí — sporazumno
4. Glivar Zvone — NK delavec v pripravi lesa — v poskusnem roku
5. Kavčič Jože — NK delavec v obratu smučí — samovoljna
6. Crnklič Muharema — NK delavka v obratu smučí — sporazumno
7. Mandeljc Metod — NK delavec v pripravi lesa — za določen čas
8. Đelmič Olga — NK delavka v prototipni delavnici
9. Zupan Vanda — administrativni tehnik — sporazumno
10. Vukmir Nedeljko — NK delavec v obratu smučí — v poskusnem roku
11. Zvegljič Franc — KV čevljar v sedlarskem oddelku — sporazumno
12. Novakovič Predrag — NK delavec v obratu smučí — v poskusnem roku
13. Urbanč Pavla — NK delavka v obratu smučí — v poskusnem roku

Od leve proti desni: Bergman, Stenmark, Ringbrant

Na Passa Stelvio sta istočasno trenirala naš perspektivni tekmovalac Bojan Kržaj in Sved Stenmark. Postala sta že dobra znanca

Zahvale

Ob težki izgubi drage mame

FRANČISKE ARH

se lepo zahvaljujemo vsem za sočustvovanje, predvsem pa sodelavcem iz Elana ter TVD Partizanu in TD Begunje za podarjene vence. Vsem pa še posebej za obisk in spremstvo na njeni zadnji poti

Zalajoči:

Julij in Tonček Arh
ter ostalo sorodstvo

Ob težki izgubi dragega očeta

FRANCA JUSTINA

se vsem lepo zahvaljujem za izrečena sožalja in dva venca od sodelavcev

Zalajoči sin
Stanko Justin

Ob nenadni izgubi dragega očeta

JANEZA TURSICA

se zahvaljujem za sožalja ter venec od sodelavcev iz telovadnega orodja.

Zalajoča hči Lebar Helena

Namesto venca na grob za pokojno mamo Frančiško Arh so delavci Instituta tov. Elan namenili znesek Onkološkemu institutu v Ljubljani.

Pokojni Anton Pogačar je bil rojen 21. VI. 1956. V Elanu je bil zaposlen od 3. IX. 1974 kot ključavničar v remontu. Umrle je 28. X. 1974 po težki prometni nesreči.

Anekdota

K članku »Predstavniki občine v Elanu« na strani 1.

Pred odhodom so si gostje ogledali še kolekcijo smučí. Predvsem so jih zanimala tekaške, ob tem pa je eden izmed Elanovcev hudomušno pripomnil da so prišli občinski možje v Elan s takim programom, da bi jim moral Elan pokloniti »lauferice«.

ELAN

ELAN

SKIING, 1974/3

Doog Pfeiffer, vodja številnih testov smučí priporoča sledeča pravila pri izbiri dolžin smučí:

Začetniki — smučí do ramen, a nikoli daljših od 175 cm,

Srednji smučarji — smučí do brade, a nikoli daljših od 180 cm, razen če napredujejo zelo hitro,

Boljši smučarji — smučí do oči, in nikoli daljših od 190 cm,

Dobri smučarji — smučí do vrha glave, nikoli pa preko 200 cm, Specialisti — naj izberejo smučí glede na svojo specialnost.

V nadaljevanju članka je test smučí, v katerem je tudi Elan Shakespeare GLM Impuls, o katerih pravi:

»Te smučí imajo sredico iz lahkega okumée-sendviča ojačana je z GRP laminati. Izdeluje jih tovarna z dolgo tradicijo iz Jugoslavije. Testni podatki kažejo, da so smučke

torzijsko in upogibno mnogo trše v repih kot v konicah. Ta kombinacija upogibnosti ne dovoljuje tehnike smučanja, pri kateri je telo nagnjeno naprej, drže, ki je mnogi smučarji niso pripravljene uporabljati. Z našim GLM Impuls, 180 cm, se srednji smučarji lahko vozijo prav tako prijetno v vseh situacijah, na katere lahko naletijo. Dobe se dolžine 160, 170 in 180. Garancija 1 leto.«

•••